

ДРАГАН ЦОХА / О СНОВИМА ЈЕДНОГ ГРАДА

ДРАГАН ЦОХА / О СНОВИМА ЈЕДНОГ ГРАДА

DRAGAN COHA / ON THE DREAMS OF A CITY

Продајна галерија "Београд"

јул-август 2014.

Весна Тодоровић

О сновима једног града

«Једном је Чуанг-Це сањао да је лептир, који лепрша около, срећан због оног што јесте и радећи оно у чему ужива. Није знао да је био Чуанг-Це. Изненада се пробудио и био је ту, очигледно и недвосмислено Чуанг-Це. Али, није знао: да ли је сада он Чуанг-Це, који је сањао да је био лептир – или је он лептир који сања да је Чуанг-Це. Између Чуанг-Цеа и лептира мора бити неке разлике! То се зове преображавање ствари.»

Град Београд је стожерна тема у најновијем литографском циклусу Драгана Цохе, великог мештра ове категорије уметничке графике. Истина, нити се Београд, нити његови најзначајнији, најпознатији маркери урбанистичког и архитектонског наслеђа, не појављују први пут на поетично заиграним композицијама овог уметника графике. Али, баш његов препознатљиви ликовни језик отвара простор за упитну тему око литографске технике, којом се Цоха, на свој супериорни начин, највише и служи. Контроверза везана за литографију - један од најсложенијих процеса за извођење, јер тражи знање, усредсређеност и педантантност а пружа оптималну могућност сликарском начину размишљања и слободи потеза – успешно се разрешава у сваком листу Цохиних графика. Уметник лаким, импресионистичким цртежом, гради релативно чврсту конструкцију сваке поједине композиције, којој, наизглед нехајно удахњује живот вичним, широким потезима боје различите густине, дарујући јој лакоћу и лазурност. Цохин град као и увек, тако и сада, плови, лебди, њише се у мелодиозним ритмовима.

Међутим, овај пут су и сцена и њена семантичко-иконографска подлога нешто другачије. Захваљујући појави лептира. Мање или више препознатљив, присутан је у свакој композицији. Да ли је ту да нас подсети на старо уверење, како градови имају душу?

А да ли бисмо, уопште, знали да објаснимо шта је то душа једног града? Да ли је то одјек корака његових житеља током векова његовог трајања, који понекад чујемо унутар властите тишине, док ходамо улицама? Је ли то искуство низања срећних и несрећних година? Градња, надградња, рушење, прекрајање? Улепшавање и ружење? Уткивање љубави и разумевања његових становника? Спознаја вредности предачких тековина и наслеђа? Сећање на прошлост и вера у будућност? Таласи мржње који се циклично обрушавају, и споља и изнутра? Могућа покајања?

Да ли бисмо могли, на основу претпостављених одговора, да закључимо, како је душа једног града одраз свега што смо наши преци и ми у њему доживели, проживели, све шта смо му даровали, све вредности, које смо уградили - срцем или без њега? Уметност Драгана Цохе деликатно подсећа на суштинске вредности и даје потврдне одговоре на сва ова питања.

Али, ако градови имају душу, онда би требало да имају и снове!?!

Има уметника, урођених истраживача, којима је одговор на то кључно питање и животна мисија и основна тема стваралаштва, у коју стрпљиво и темељно утврђују вазда растуће лично искуство. И свој деликатни а снажни поетски дамар. Један од посвећеника реда те врсте је и Драган Цоха. Његов ликовни одговор се на сваком графичком отиску лако може уочити у лику и облику лептира, симболу преображаја и бесмртности. Ипак, лептир је, према веровањима многих народа широм планете, понајвише симбол душе. Било у лету или мировању, лептир је нераскидиво стопљен са Цохином сликом града, као његов антипод. Као друго Ја, као Сенка, као Сан уз Јаву. Мелодиозном ликовном реченицом, не лишавајући је ритма и сврсисходне драматике, уметник је ову везу приказао као једино могућу у поретку ствари - као органску. Исписујући своје вјерују, да град има душу, и да има своје снове - он је граду у коме живи и ствара, узвратио разумевањем.

ДРАГАН ЦОХА

Рођен 1955. у Пожаревцу. Дипломирао на Академији ликовних уметности у Београду - Одсек графике у класи проф. Бошка Карановића, код кога је и магистрирао 1981. године. Члан је УЛУС-а од 1979. и члан Друштва ликовних уметника Штутгарта од 1986. године. Запослен на Факултету ликовних уметности у Београду у Центру за графику и визуелна истраживања. Живи и ради у Београду.

Контакт

fluprintshop@gmail.com

www.cohadragan.com

Самосталне изложбе

2014. Продајна галерија "Београд", Београд

2014. Галерија "55", Ниш

2013. Галерија "Кућа Ђуре Јакшића", Београд

2012. Галерија "Академија" центра за графику ФЛУ, Београд

Галерија "Бућа", Тиват

2011. Галерија "Препород", Сарајево

2010. Галерија Буза, Суботица

2009. Галерија Дома културе, Трстеник

2008. Галерија Центар за културу, Младеновац

Галерија Себастијан, Игало

2007. Галерија Светозар Ђоровић, Мостар

2006. Дом културе Врњачка Бања

2005. Галерија Себастијан, Игало

2004. Галерија Себастијан, Игало

2003. Народни музеј, Лесковац

Народни музеј, Врање

2002. Галерија Савремене уметности, Ниш

Народни музеј, Крушевац

2001. Галерија Себастијан, Игало

2000. Галерија хотела Милочер, Свети Стефан

1999. Галерија Дома културе, Бајмок

1998. Галерија Буцка-Гањо, Суботица

Галерија Бућа, Тиват

1997. Галерија Декатето, Котор

1996. Галерија Стари град, Котор

1995. Галерија Културног центра, Београд

1993. Галерија Савремене уметности, Ниш

Галерија Сунце, Лесковац

1991. Галерија НУ Браћа Стаменковић, Београд

1989. Галерија Оз, Београд

1988. Галерија Вук Караџић, Београд

1987. Галерија Зу Крахе, Базел

1986. Галерија Културно-информативног центра Југославије,
Штутгарт

1985. Галерија Дома културе, Књажевац

1983. Галерија Коларчевог народног универзитета, Београд

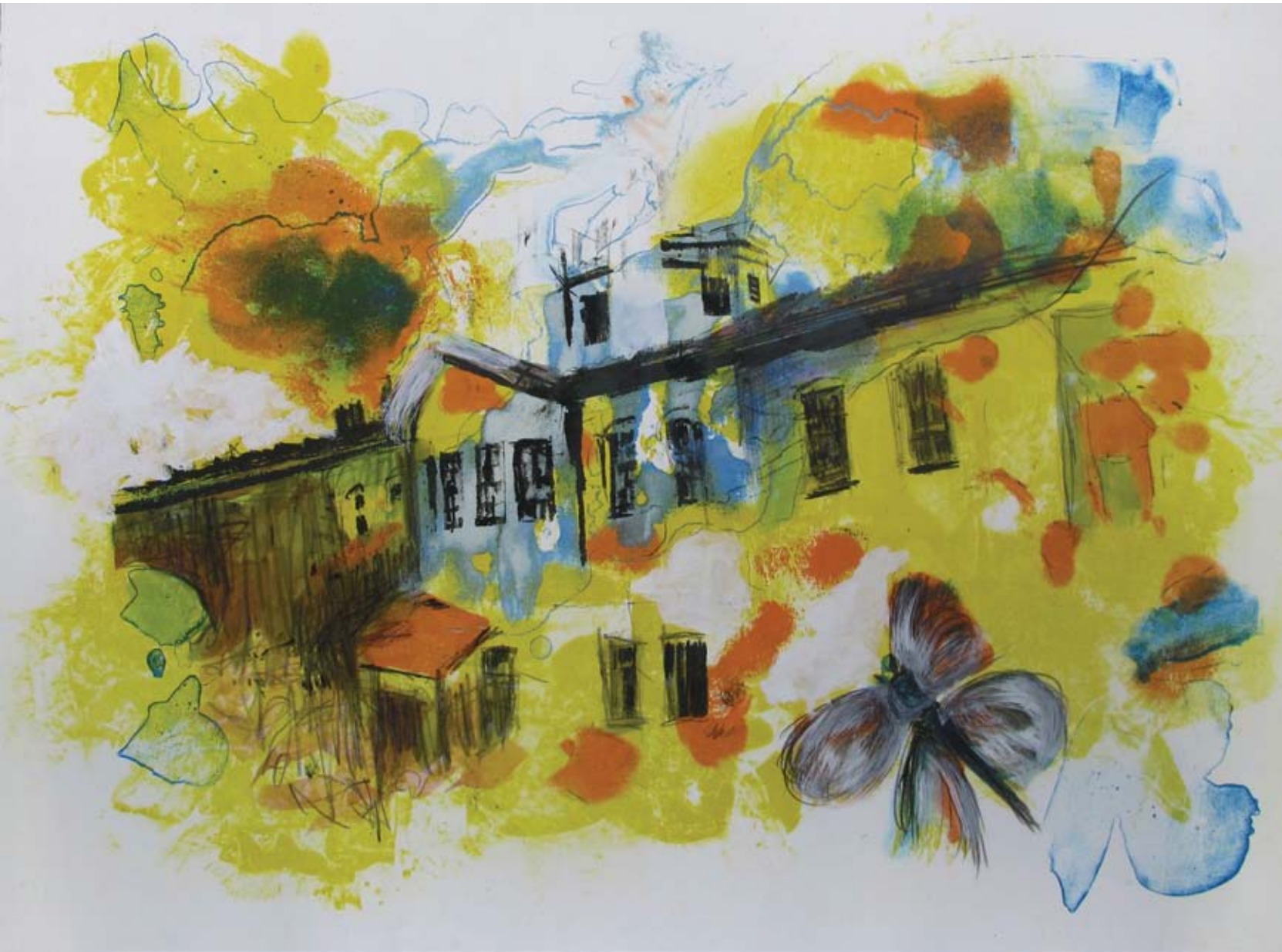
1980. Галерија графичког колектива, Београд

Галерија Мија Станимировић, Ниш

Колективне изложбе

Излагао на бројним колективним изложбама: Графика београдског круга, Пролећна и јесења изложба УЛУС-а у Београду, Huddinge Konstnars Klubb у Стокхолму, (Шведска), Kalos Klio showroom у Солуну (Грчка), Тријенале графике у Битољу, Берлину, Штутгарту, Манхајму, Хајделбергу. Бијенале графике у Београду, Никшићу, Лесковцу, Дебрецину, Вашингтону и Варни. Изложбе и међународне графичке радионице у Београду, Лијежу, Квебек-Канада, Финска, Chamillien-Француска, Велес и Тетово-Македонија, Хјустон-Халапа (Мексико), Бразил.

Све графике су изведене у техници литографије на папиру
Arches BFK Rives blanc 270 g/m², формат 68 x 45 cm

DRAGAN COHA

Born in Požarevac, Yugoslavia (1955). Graduated from the Academy of Fine Arts, Belgrade, Department of Printmaking (1979), M.A degree (1981) in the class of professor Boško Karanović. Member of ULUS (Association of Fine Arts Artists of Serbia) since 1981 and Association of Fine Arts Artists of Stuttgart, Germany since 1981. Works at the Faculty of Fine Arts, Belgrade, Center for Printmaking and Visual Research. Lives and works in Belgrade, Serbia.

Contact

fluprintshop@gmail.com

www.cohadragan.com

Solo exhibitions

2014 Sales Gallery Beograd, Belgrade

55 Gallery, Niš

2013 House of Đjura Jakišić Gallery, Belgrade

2012 Academy Gallery, Center for Graphic Art, Faculty of Fine Arts, Belgrade

Buća Gallery, Tivat, Montenegro

2011 Preporod Gallery, Sarajevo

2010 Buza Gallery, Subotica

2009 Culture Center Gallery, Trstenik

2008 Culture Center gallery, Mladenovac
Sebastijan Gallery, Igalo

2007 Svetozar Ćorović Gallery, Mostar

2006 Cultural Center, Vrnjačka Banja

2005 Sebastijan Gallery, Igalo

2004 Sebastijan Gallery, Igalo

2003 National Museum, Leskovac
National Museum, Vranje

2002 Contemporary Art Gallery, Niš
National Museum, Kruševac

2001 Sebastijan Gallery, Igalo

2000 Hotel Miločer Gallery, Saint Stefan

1999 Culture Centar Gallery, Bajmok

1998 Bucka-Ganjo Gallery, Subotica
Buća Gallery, Tivat

1997 Dekateto Gallery, Kotor

1996 Old City Gallery, Kotor

1995 Cultural Center Gallery, Belgrade

1993 Contemporary Art Gallery, Niš
Sun Gallery, Leskovac

1991 Braća Stamenković PU Gallery, Belgrade

1989 Oz Gallery, Belgrade

1988 Vuk Karadžić Gallery, Belgrade

1987 Zu Krahe Gallery, Basel, Switzerland

1986 Cultural and Information Center of Yugoslavia Gallery, Stuttgart, Germany

1985 Culture Center Gallery, Knjaževac

1983 Kolarac People's University Gallery, Belgrade

1980 Graphics Collective Gallery, Belgrade
Mija Stanimirović, Niš

Group Exhibitions

Exhibited at many group exhibitions: Belgrade Circle Print Exhibition, Spring and Autumn Exhibitions of ULUS in Belgrade; Huddinge Konstnars Klubb in Stockholm (Sweden); Kalos Klio showroom in Thessalonica (Greece); Triennial Print exhibitions in Bitolj (Macedonia), Berlin, Stuttgart, Mannheim, Heidelberg (Germany); Biennial Print exhibitions in Belgrade, Nikšić, Leskovac, Debrecen (Hungary), Washington (USA) and Varna (Bulgaria). Exhibitions and international printmaking workshops in Belgrade, Liege (Belgium), Quebec (Canada), Finland, France, Veles and Tetovo (Macedonia), Houston- Xalapa (Mexico), Brazil.

All prints are litographs on white Arches paper, 270 g/m², dimensions 68 x 45 cm.

Vesna Todorović

On the Dreams of a City

“Once Chuang Tzu dreamt he was a butterfly fluttering around, happy with himself and doing as he pleased. He was not aware that he was Chuang Tzu. Suddenly he woke up and there he was obviously and unmistakably Chuang Tzu. But he did not know if he was Chuang Tzu who dreamt that he was a butterfly, or a butterfly dreaming he was Chuang Tzu. There must be some distinction between a butterfly and Chuang Tzu! This is called the transformation of things.”

Dragan Cocha, a great master of lithography as a category of artistic printmaking, has chosen the city of Belgrade to be the central topic of his latest cycle of lithographs. Certainly this is not the first time that neither Belgrade nor its most important and most famous landmarks of our urban and cultural heritage appear on the poetically playful compositions of this printmaker. However, it is his recognizable fine art language that brings into focus the lithographic technique that Cocha in his superior way uses the most. The controversy connected with lithography which is one of the most complex printing processes for execution, one that demands knowledge, skill, concentration and pedantry but gives an optimal opportunity for a painterly mode of thinking as well as freedom of strokes – is successfully resolved in each of Cocha’s lithographic prints. The artist constructs a relatively solid construction for each of his compositions with his light, impressionistic drawing giving them life in a seemingly nonchalant way by skillful broad strokes of different density color thus imbuing them with lightness and azureness. As in his previous prints, Cocha’s city once again floats, hovers and sways to the melodic rhythms.

However, this time the scene and its semantically-iconographic foundation is a little different – thanks to the appearance of a butterfly that is more or less recognizable but present in each composition. Is it there to remind us of the old belief that cities have souls?

However, would we in any way know how to explain what is the soul of a city? Is it the echo of its inhabitants’ steps through centuries, the echo that we sometimes hear within our own silence while walking the streets? Is it the experience of sequencing the happy and unhappy years? Constructing, extending, demolishing, reconstructing? Making it more beautiful and making it uglier? Interlacing the love and understanding of its inhabitants? Awareness of the value of ancestral heritage and accomplishments? Remembrance of the past and belief in the future? Waves of hatred that cyclically befall the city from the outside and inside? Possible atonements?

Would it be possible to conclude on the basis of presupposed answers that the soul of a city is a reflection of all that our ancestors and we have lived through, experienced, all that we gave the city, all the values that we build into it with our heart or without it? Dragan Cocha's art delicately reminds us of the core values and gives positive answers to all the raised questions.

But if cities have souls, then should they also have dreams?

Some artists are born researchers who see the answer to this key question as their life's mission and the basic topic of their art into which they patiently and thoroughly intertwine their ever growing personal experience as well as their delicate but strong poetic pulse. Dragan Cocha is one of the devotees of such art. His fine art answer can easily be seen on each print in the image and form of the butterfly, a symbol of transformation and eternal life. Yet, the butterfly is, according to the beliefs of many peoples worldwide, predominantly the symbol of the soul. Whether flying or stationary, the butterfly is inextricably fused with Cocha's image of the city as its antipode. As its other Self, as the Shadow, as the Dream besides Reality. With a melodic fine art sentence, not excluding rhythm nor useful dramatics, the artist showed this connection as the only possible one in the order of things – as an organic one. Writing out his credo, that the city has a soul and that it has its dreams – he responded with understanding to the city in which he lives and creates.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ ГРАДА
БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар – Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу
Весна Тодоровић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Тамара Пајковић

Штампа
Инстант систем, Београд

Тираж
150 примерака

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Text in Catalogue
Vesna Todorović

Translation
Vanda Perović

Design
Žolt Kovač

Photographs
Tamara Pajković

Printed by
Instant system, Belgrade

Print run
150

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

763:929 Цоха Д.(083.824)
763(497.11)"20"(083.824)

ЦОХА, Драган, 1955-

Драган Цоха : О сновима једног града = Dragan Coha : On the Dreams of a City :
Продајна галерија "Београд", јул-август 2014. / [текст у каталогу Весна Тодоровић =
text in catalogue Vesna Todorović ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ;
дизајн Жолт Ковач = design Žolt Kovač]. - Београд : Продајна галерија "Београд" =
Belgrade : Gallery "Beograd", 2014 (Београд : Инстант систем). - [12] стр. : репродукције ;
22 x 22 cm

Тираж 150. - Упоредо срп. текст и енгл. превод.

ISBN 978-86-6141-065-9

а) Цоха, Драган (1955-) - Литографије - Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 208365068

Пријатељ галерије

Hosting SOLUTIONS
provided by
YUNET INTERNATIONAL

www.galerijabeograd.org

